

Samordningsförbundet
Roslagen

I denna rapport beskrivs arbetet som utförts mellan deltagare och den öppna arbetsmarknaden i Mia Vidare projektet under perioden 2020 till 2022.

Sammanställning Arbets träning på öppna arbetsmarknaden i Projektet MIA vidare Roslagen

Samordningsförbundet Roslagen

Upprättad av Ann Hallgren och Malin Ehnroth 2023-01-09

Medlemmar :

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Region Stockholm

Försäkringskassan

DANDERYDS
KOMMUN

NORRTÄLJE
KOMMUN

TÄBY

Vallentuna
kommun

VAXHOLMS
STAD

Österåker

Innehåll

Bakgrund	3
Målgrupp	4
Begreppsförklaring	5
Arbetsprocessen	6
Referenslista	8

Bakgrund

Denna sammanställning behandlar arbetsträning på den öppna arbetsmarknaden som under perioden 2020-2022 bedrevs inom Socialfondsprojektet MIA vidare Roslagen. Projektet medfinansierades av Samordningsförbundet Roslagen och Europeiska socialfonden.

Samordningsförbundet

Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (FINSAM 2003:1 210) trädde i kraft januari 2004. Lagen ger Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Kommun och Region en unik möjlighet att gemensamt utveckla välfärdsarbetet till stöd för personer som har behov av en fördjupad samordnad rehabilitering. Samordningsförbundet är ett komplement till ordinarie verksamhet och ska bidra till att skapa en struktur så att samverkan mellan myndigheter fungerar över tid.

Samordningsförbundet Roslagen startade 2014. I förbundet ingår Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Stockholm och kommunerna Österåker, Täby, Danderyd, Norrtälje, Vallentuna och Vaxholm. Under 2022-2022 medfinansierade Samordningsförbundet Socialfondsprojektet MIA vidare.

Bild 1 – Geografiskt område

Projektet MIA vidare

Projektet bedrevs av Samordningsförbunden och dess medlemsparter Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, tjugo kommuner och Region Stockholm.

Projektets övergripande mål var att erbjuda samordnat stöd för att fler personer som står långt från arbetsmarknaden ska kunna öka sina möjligheter till arbete och egen försörjning. Projektet startade maj 2020 och pågick fram till 31 oktober 2022 och hade runt 1700 deltagare.

MIA Vidare Roslagen var ett av delprojekten i det länsövergripande projektet och bedrevs i kommunerna Danderyd, Vaxholm, Täby, Österåker, Vallentuna och Norrtälje. Delprojektet erbjöd cirka 300 personer i Roslagen insatser genom projektet. Målgrupp var personer mellan 16 och 64 år som ofta hade en komplex situation och stod långt ifrån arbetsmarknaden.

Projektet erbjöd:

- Myndighetsgemensamt Samverkansteam.
- Supported Employment coach (SE – handledare).
- Motiverande arbetslivsinriktad kurs.
- Arbetsträning på Arbetsintegrerade sociala företag, (ASF).
- Arbetsträning på den öppna arbetsmarknaden.

Syftet har varit att rusta deltagare att närma sig arbetsmarknad och studier antingen genom att arbetsträna på ett socialt företag eller den öppna arbetsmarknaden. Avslutningsanledning för deltagarna har varit antingen arbete eller studier, att rustas att ta del av ordinarie arbetslivsinriktade insatser hos ordinarie parter. Alternativt fortsatt medicinsk/social rehabilitering hos parterna.

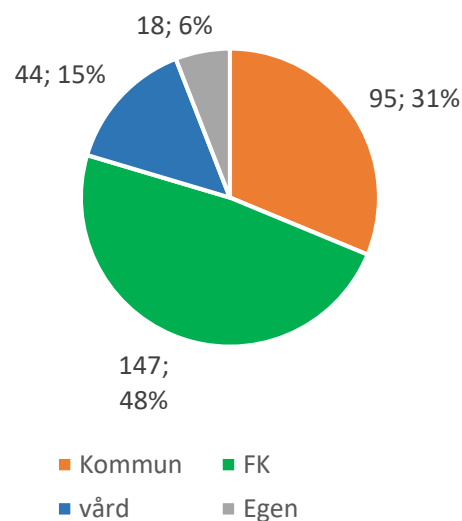
Målgrupp

Projektet MIA vidare riktade sig till invånare som är boende i någon av Roslagens kommuner, som står långt från arbetsmarknaden och som vid inträde i projektet inte är aktuell för den reguljära arbetsmarknaden eller program hos arbetsförmedlingen.

I projektet har det totalt deltagit ca 300 unika deltagare, 176 kvinnor, 122 män samt två icke binära individer. Samtliga individer har haft långvariga sjukskrivningar eller lång bortovaro från den reguljära arbetsmarknaden. Oftast på grund av psykiska- och eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och eller utbrändhet/utmattningssyndrom, missbruksbakgrund bland annat.

Deltagarna uppbar sjukpenning, aktivitetsersättning, sjukersättning, försörjningsstöd eller ingen ersättning alls. Det har det funnits deltagare som haft offentlig försörjning mellan 5-10 år, som aldrig haft ett riktigt arbete, där projektet och arbetsträningen varit första steget ut mot att etablera sig på arbetsmarknaden.

Fördelning deltagare per inremittent

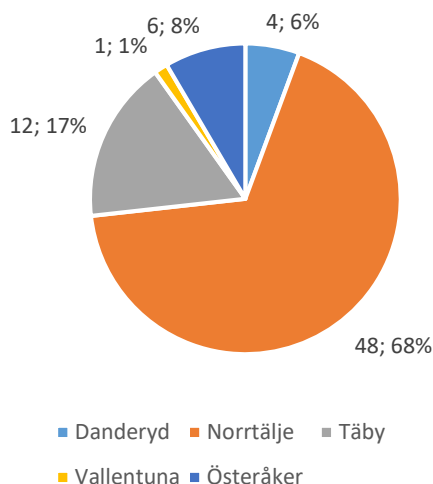

Deltagarna som arbetstränade på den öppna arbetsmarknaden

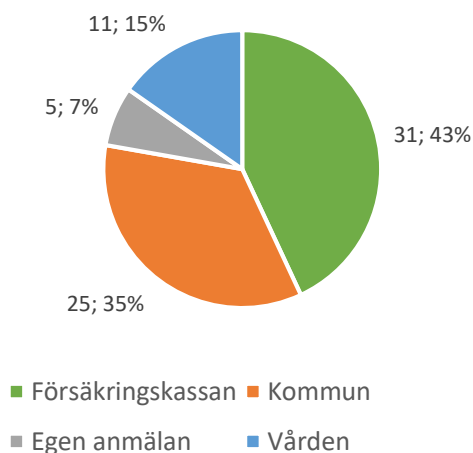
Av dessa 300 deltagare valde 24% (72st) att arbetsträna på den öppna arbetsmarknaden. Precis som de 300 deltagarna var även merparten av dessa 72 individer inremitterade från Försäkringskassan och boende i Norrtälje kommun.

Jämfört med de 300 deltagarna i projektet var det däremot fler av de som arbetstränade på den öppna arbetsmarknaden som var inremitterade från kommunen (35% jmf 31%).

Boendekommun för deltagare som arbetstränat på öppna arbetsmarknaden

Inremitterande part av deltagare som arbetstränat på öppna arbetsmarknaden

Begreppsförklaring

Vad är arbetsträning?

Arbetsförmedlingens definition på arbetsträning lyder:

Arbetsträning innebär att en person under en tid får vara på din arbetsplats och delta i verksamheten. Deltagaren ska få möjlighet att i anpassad form och under handledning genomföra arbetsuppgifter utan några krav på produktivitet. Arbetsträning behöver inte vara att lära sig specifika arbetsuppgifter. Det kan handla om att delta i en arbetssituation, till exempel att umgås med arbetskamrater, samt bekanta sig med krav och förväntningar som finns på en arbetsplats (Arbetsförmedlingen, 2023).

Vad är Supported Employment SE?

Supported Employment är en metod för att ge ett personligt utformat stöd till personer med funktionsnedsättning eller andra missgynnade eller utsatta grupper som vill ha arbete. Tanken är att människor ska få det stöd och den vägledning de behöver för att hitta ett arbete som fungerar bra för dem och som är hållbart i längden. Den som får stöd behöver inga särskilda förkunskaper, ingen arbetsträning och behöver inte ha arbetat i skyddade former innan. Metoden är även ett stöd till arbetsgivaren som ska ta emot personen (Misa, 2023).

Arbetsintegrerade sociala företag

Arbetsintegrerade sociala företag (ASF) driver näringsverksamhet där det främsta syftet med verksamheten är att erbjuda sysselsättning, arbetsträning och anpassade anställningar åt människor som har svårt att komma in och få fäste på arbetsmarknaden. ASF är inkluderande arbetsplatser som genom sin verksamhet hjälper till att integrera människor i samhälle och arbetsliv. ASF erbjuder arbetsträning som sätter individens behov i fokus med ambitionen att skapa hållbara anställningar för människor med funktionsnedsättningar eller andra typer av svårigheter. Ett ASF är fristående från offentlig sektor och ägs eller drivs med stort inflytande från medarbetarna. Eftersom syftet med verksamheten är att erbjuda arbete och hjälpa människor in på arbetsmarknaden återinvesteras eventuella vinster till den egna eller liknande verksamheten (Skoop, 2022).

Arbetsträning på den öppna arbetsmarknaden

Arbetsträning på den öppna arbetsmarknaden har varit en av insatserna som erbjudits till deltagare i MIA Projektets regi. De arbetsgivare som tagit emot MIA deltagare har representerat ett flertal olika branscher och yrkesområden som exempelvis: teknik, miljö/återvinning, butik/detaljhandel, IT-service, trädgårdsskötsel, fastighetsskötsel, hantverk, lagerarbete, administration, äldreomsorg, barnomsorg/förskola, skolkök, hotell och intresseorganisation med flera.

Arbetsträning på Arbetsintegrerade sociala företag, (ASF) har erbjudits till de deltagare som ej haft någon person/sak försäkring som oftast varit ett krav för att starta upp arbetsträning hos en arbetsgivare på den öppna arbetsmarknaden.

Tidsspann: En individ som har arbetstränat på den öppna arbetsmarknaden har inte haft någon tidsram att förhålla sig till förutom till när projektet avslutades 2022-12-31. Deltagare som arbetstränat på ett ASF har haft en annan tidsram att förhålla sig till, vilket har varit tre månader för att sedan se över deltagarens behov av fortsatt arbetsträning i max tre månader till, lika med sex månader totalt.

Uppstart och tid: timmar och dagar per vecka helt beroende på individens behov och förmåga och har ökat upp efter hand (minst 2 dagar 2 timmar per vecka).

Arbetsprocessen

Vägen för deltagaren i Mia Projektet har sett olika. Utgångsläget har varit att anpassa insatserna utifrån individens behov av stöd. Varje planering har varit individuellt gjord tillsammans med inremitterade part det vill säga Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommunen, vården, psykiatri eller individen själv, egen anmälan. Figuren nedan beskriver hur en deltagares väg kan ha sett ut i MIA projektet efter att de blivit inremitterade. Observera att vägen i MIA dock inte är så linjär som bilden visar utan deltagare har under projektens gång kunnat återcirkulera till olika insatser som till de myndighetsgemensamma teamet för rådgivning.

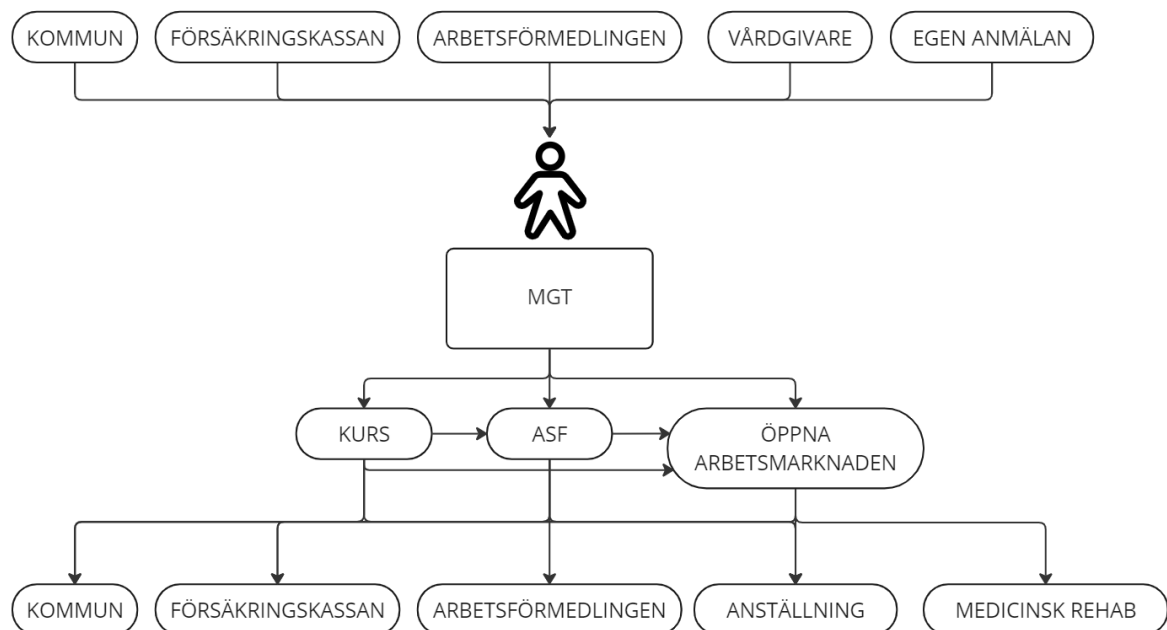
Det börjar med ett första möte med det myndighetsgemensamma teamet (MGT) med rådgivning om lämpliga insatser för att deltagaren ska närma sig arbete och studier.

Det Första steget efter mötet med teamet har varit en grundlig kartläggning tillsammans med SE-handledaren av individens liv och förutsättningar. Frågebatteriet har innehållit frågor såsom: sjukdomsbild, hushåll, ekonomi, behov av stöd, intressen och drivkrafter. Varje individ har utifrån sin egen önskan formulerat en individuell planering av lämpliga insatser, antingen kurs eller arbetsträning på ASF / den öppna arbetsmarknaden.

Rollen som SE-handledare pågår parallellt med insatserna och har innefattat förutom att coacha mot arbete, studier även att hjälpa individen i kontakt med vården eller andra myndigheter, samt upptäcka vilka insatser som saknas kring individen och uppmärksamma det.

Syftet med arbetsträning har varit för deltagaren att testa sin förmåga i relation till arbete ute hos en arbetsgivare på den öppna arbetsmarknaden alternativt hos ett ASF.

Deltagarens väg i MIA-projektet

Matchning mot arbetsgivare har grundats i deltagarens intresse och drivkrafter.

SE-handledarens uppgift har varit att kontakta utvalda arbetsgivare via telefon, mail och eller personligt besök för att presentera deltagaren. För att sedan boka in studiebesök. Efter studiebesöket och beslut har tagits om arbetsträning bokas ett uppstartsmöte in på arbetsplatsen eller ASF: en. Vid uppstartsmötet har en tydlig planering utförts som har innefattat: arbetstid (timmar och dagar) arbetsuppgifter, stödbehov samt uppföljning med SE-handledare och handledare på arbetsplatsen.

Uppstart och antal timmar arbetsträning per vecka har baserats på varje individs förmåga. Utgångspunkt har varit minst två timmar två gånger i veckan, lika med fyra timmar per vecka. För att sedan öka upp tiden allt eftersom.

Stödet från SE-handledaren har funnit för både deltagare och arbetsgivare och kontinuerlig uppföljning har skett både via telefon samt arbetsplatsbesök.

Arbetsträningens mål har varit individuellt för varje deltagare. Resultatet av arbetsträningen har haft olika utfall. Vissa deltagare har gått vidare till det förstärkta samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Vilket betyder att de kommit upp i arbetsträning 10 timmar per vecka stadigt. Ett annat utfall kan ha varit att deltagare kommit upp i många timmar och då har anpassad anställning varit aktuellt. Studier kan ha varit ett mål. Ett fåtal deltagare har ansökt om sysselsättning via biståndsenheten SOL eller LSS i hemmavarande kommun, då deltagaren har varit i behov av omfattande stöd. Ett antal deltagare har avslutats mot medicinsk/social rehabilitering hos respektive parter. Detta för att deras psykiska och fysiska hälsa försämrats under arbetsträningens gång.

Efteravslut i Mia projektet har fortsatt planering gjorts tillsammans med berörda parter.

Reflektioner

Framgångsfaktorer som framträtt under i projektet är att de deltagare som medverkat i Motiverande och arbetslivsinriktad kurs har varit mer redo för att starta arbetsträning på den öppna arbetsmarknaden eller hos ett ASF.

Arbetsgivarna har uttryckt att det varit givande att få hjälpa och stödja en individ att komma framåt eller tillbaka i arbetslivet genom att erbjuda arbetsträning. Betydelsen av att göra en viktig samhällsinsats är något som många nämner samt att det har medfört ett mervärde i verksamheten.

Arbetsgivare och deltagare har lyft betydelsen av att ha haft kontinuerliga uppföljningar och stöd under hela processen av en SE-handledare. Stödet har skapat trygghet samt möjligheter för att kunna hantera utmaningar på arbetsplatsen i ett tidigt stadium och då haft chans att avbryta arbetsträningen om det ej har fungerat för deltagare eller arbetsgivaren.

Uppmärksamhet från SE-handledarna är att arbetsgivarna har varit väldigt välvilliga med att ställa upp med att ta emot deltagare som startat upp med endast arbetsträning två timmar per vecka. Initialt bedöms det ha varit tidskrävande för handledaren gällande att avsätta tid för handledning, möten och uppföljningar med mera utifrån de få antal timmar som deltagare arbetstränat. Men dock värt det med tanke på värdet för deltagaren.

Pandemins påverkan i Mia projektet, under pandemin var det svårare att hitta arbetsgivare som varit intresserade att ta emot individer för arbetsträning. Många branscher har varit "stängda" under pandemin på grund av hemarbete till följd. Arbetsgivarna uttryckt en ängslan hos personalen för smitta och har därför haft svårt att ta emot och handleda en ny individ. Vilket ledde till att ledtiderna för att placera ut deltagare hos externa arbetsgivare var längre under pandemin.

Försäkringsfrågan har varit en utmaning under projektet beroende på vilken ersättning individerna har haft har detta påverkat möjligheten till insatts/ arbetsträningsplats.

Kommunerna i Roslagen har kommit olika långt i sitt samverkansarbete kring den här målgruppen. Vilket kan ha berott på att fokus kring arbetet med denna målgrupp sett olika ut i respektive kommun.

MIA projektet har i möjliggjort samverkan mellan olika aktörer. Detta för att minimera glapp mellan den insats som varit och den som komma skall. Då paus mellan insatser kan ha en uppställande effekt då individen varit i en utvecklande fas. Därav har framförhållning, samverkan och tydlig planering varit en framgångsfaktor i individens nästa steg efter avslutad medverkan i Mia Projektet.

Referenslista

Arbetsförmedlingen. (2023). *Låt någon arbetsträna på ditt företag*. <https://arbetsformedlingen.se/for-arbetsgivare/anstallningsstod/praktik-och-arbetstraning/arbetstraning>, (hämtad 2023-01-12).

Misa. (2023). *Supported Employment*. <https://www.misa.se/supported-employment>, hämtad 2023-01-12.

Skoop. (2022). *Skoopis ASF-kriterier*. <https://skoopi.coop/om-oss/skoopis-asf-kriterier/>, hämtad 2023-01-12.